

Kohtuasi C-67/23

Eelotsusetaotlus

Saabumise kuupäev:

8. veebruar 2023

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Bundesgerichtshof (Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim üldkohus)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

17. november 2022

Süüdistatav ja kassaator:

S.Z.

Kriminaalmenetluse kaasatud kolmas isik ja kassaator:

W. GmbH

BUNDESGERICHTSHOF

KOHTUMÄÄRUS

[...]

kriminaalasjas,

milles on süüdistatav

S.Z.,

kriminaalmenetluse kaasatud kolmas isik: W. GmbH,

alus olukord, kus majandustegevuse raames on rikutud impordikeeldu, mis on kehtestatud Euroopa Ühenduste Teatajas avaldatud Euroopa Ühenduste vahetult kohaldatava õigusaktiga, mille eesmärk on rakendada Euroopa Liidu Nõukogu poolt ühise välis- ja julgeolekupoliitika valdkonnas vastu võetud majandussanktsiooni meetet – Myanmar embargot

teine menetlusosaline:

Generalbundesanwalt beim
Bundesgerichtshof (riigi peaprokurör Saksamaa
Liitvabariigi kõrgeima üldkohtu juures)
[...]

Bundesgerichtshofi (Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim üldkohus)
3. kriminaalkolleegium tegi 17. novembril 2022 Euroopa Liidu toimimise lepingu
(ELTL) artikli 267 kolmanda lõigu alusel järgmise kohtumääruse:

- I. Euroopa Kohtule esitatakse nõukogu 25. veebruari 2008. aasta määruse (EÜ) nr 194/2008, millega uuendatakse piiravaid meetmeid Birma/Myanmari suhtes ja muudetakse need rangemaks ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 817/2006 (ELT 2006, L 66, lk 1), tõlgendamise kohta järgmised eelotsuse küsimused:
1. Kas määruse (EÜ) nr 194/2008 artikli 2 lõike 2 punkti a alapunktis i sisalduvat mõistet „pärinevad Birmast/Myanmarist“ tuleb tõlgendada nii, et ükski Myanmaris kasvanud tiikpuidu järgnevalt loetletud töötlemistoimingutest, mis toimusid kolmandas riigis (käesoleval juhul Taiwan), ei toonud kaasa päritolu muutumist, millest tulenevalt oli asjaomase töötlemise läbinud tiikpuit endiselt „kaup, mis pärineb Birmast/Myanmarist“:
 - tiikpuutüvede laasimine ja koorimine;
 - tiikpuupalkide lõikamine prussideks (laasitud ja kooritud palgid, mille pindlauad on maha saetud);
 - tiikpuupalkide lõikamine plankudeks või laudadeks (saematerjal)?
 2. Kas määruse (EÜ) nr 194/2008 artikli 2 lõike 2 punkti a alapunktis ii sisalduvat mõistet „eksportitud Birmast/Myanmarist“ tuleb tõlgendada nii, et hõlmatud olid vaid Euroopa Liitu otse Myanmarist imporditud kaubad, millest tulenevalt jäid sätte kohaldamisalast välja kaubad, mis olid kõigepealt viidud kolmandasse riiki (käesolevas asjas Taiwan) ja sealt Euroopa Liitu toodud, ja seda olenemata sellest, kas neid töödeldi kolmandas riigis päritolu andval viisil?
 3. Kas määruse (EÜ) nr 194/2008 artikli 2 lõike 2 punkti a alapunkti i tuleb tõlgendada nii, et kolmanda riigi (käesolevas asjas Taiwan) väljastatud päritolusertifikaat, mille kohaselt on Myanmarist pärinev prussideks või laudadeks lõigatud tiikpuit omandanud kolmandas riigis toimunud töötlemise tulemusel kolmanda riigi päritolu, ei ole määruse (EÜ) nr 194/2008 artikli 2 lõikega 2 kehtestatud impordikeelu rikkumise hindamisel siduv?

[...]

Põhjendused

- 1 Süüdistatav ja kriminaalmenetlusse kaasatud kolmas isik esitasid Bundesgerichtshofi (Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim üldkohus) 3. kriminaalkolleegiumile kassatsioonkaebused Landgericht Hamburgi (Hamburgi esimese astme kohus) 27. aprilli 2021. aasta otsuse peale. Esimese astme kohus mõistis süüdistatavale selle eest, et majandustegevuse raames rikkus ta impordikeeldu, mis on kehtestatud Euroopa Ühenduste Teatajas avaldatud Euroopa Ühenduste vahetult kohaldatava õigusaktiga, mille eesmärk on rakendada Euroopa Liidu Nõukogu poolt ühise välis- ja julgeolekupoliitika valdkonnas vastu võetud majandussanktsiooni meetet – Myanmaris embargot –, ühe aasta ja üheksa kuu pikkuse vangistuse, mis jäeti tingimisi kohaldamata. [...] Peale selle määras esimese astme kohus kriminaalmenetlusse kaasatud kolmanda isiku suhtes kolme arestitud palgi konfiskeerimise ja kuritegeliku tulu konfiskeerimise summas 3 310 902,98 eurot.

I.

- 2 1. Eelotsusetaotluse seisukohast olulises osas on kassatsioonimenetluse aluseks järgmised esimese astme kohtu tuvastatud asjaolud:
- 3 Süüdistatav oli kriminaalmenetlusse kaasatud kolmanda isiku õiguseellase juhataja, [...] kes muu hulgas kauples Myanmaris langetatud tiikpuiduga, mida kasutati eelkõige paadiehituses.
- 4 Süüdistatava juhtimisel jätkas äriühing Myanmarist pärineva tiikpuidu impordi ja müügiga ka pärast seda, kui nõukogu 19. novembri 2007. aasta ühise seisukoha 2007/750/ÜVJP rakendamiseks oli Euroopa Liidu Nõukogu vastu võtnud nõukogu 25. veebruari 2008. aasta määruse (EÜ) nr 194/2008, millega uuendatakse piiravaid meetmeid Birma/Myanmaris suhtes ja muudetakse need rangemaks ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 817/2006 (edaspidi „Myanmaris embargomäärus“), millega keelati Myanmarist pärineva ja Myanmarist eksporditud tiikpuidu import.
- 5 Süüdistatava algatusel importis äriühing muu hulgas ajavahemikul 2009. aasta oktoobrist kuni 2011. aasta maini 16 korral tiikpuitu ühenduse tolliterritooriumile [...]. Süüdistatava äriühingu Taiwanis asuv tarnija oli tiikpuud eelnevalt Myanmaris langetanud, palgid Taiwanisse transportinud ja neid sealsetes saekaatrites töödeldud. Esimese astme kohus tuvastas, et puitu töödeldi Taiwanis kolmel erineval viisil. Mõnel juhul tüved üksnes laasiti ja kooriti, st eemaldati oksad ja koor. Teistel juhtudel lõigati palgid prussideks – need on laasitud ja kooritud palgid, mille pindlaud on maha saetud. Lõpuks esines ka juhtumeid, mil palgid lõigati lattideks või laudadeks, st töödeldi saematerjaliks. Pärast töötlemist ja Taiwanis asutustelt päritolusertifikaatide saamist veeti puit kõigil juhtudel laevaga Hamburgi (Saksamaa), kus süüdistatava äriühing selle vastu võttis.

- 6 2. Esimese astme kohtu õigusliku hinnangu kohaselt oli kõnealune import teo toimepanemise ajal Saksa õiguse kohaselt kriminaalkorras karistatav vastavalt välismajandusseaduse (Außenwirtschaftsgesetz, edaspidi „AWG“) § 34 lõike 4 punktile 2 (27. mail 2009 muudetud redaktsioon, edaspidi „AWG 2009“) koostoimes määruse (EÜ) nr 194/2008 (Myanmari embargomäärus) artikli 2 lõike 2 punktiga a.
- 7 AWG 2009 § 34 lõike 4 punkt 2 oli sõnastatud järgmiselt:

„(4) Kuue kuu kuni viie aasta pikkuse vangistusega karistatakse isikut, kes [...]

2. rikub ekspordi-, impordi-, transiidi-, veo-, müügi-, tarne-, kättesaadavaks tegemise, edastamis-, teenuste osutamise, investeerimis-, abi andmise või kõrvalehoidmise keeldu, mis on kehtestatud Saksamaa Liitvabariigi ametlikus väljaandes (*Bundesanzeiger*) avaldatud Euroopa Ühenduste vahetult kohaldatava õigusaktiga, mille eesmärk on rakendada Euroopa Liidu Nõukogu poolt ühise välis- ja julgeolekupoliitika valdkonnas vastu võetud majandussanktsiooni meedet.“
- 8 Myanmari embargomäärus, mis on Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELTL) artikli 288 teise lõigu kohaselt Saksamaa Liitvabariigis vahetult kohaldatav, avaldati käesoleva asja seisukohast olulises artikli 2 lõike 2 punkti a puudutavas osas Saksamaa Liitvabariigi ametlikus väljaandes (*Bundesanzeiger*) 22. oktoobril 2009.
- 9 Peab paika, et esimese astme kohus eeldas, et Taiwanis töötlemisest tulenevalt on tiikpuit omandanud Taiwanis päritolu. Seega ei ole esimese astme kohtu hinnangul Myanmari embargomääruse artikli 2 lõike 2 punkti a alapunkti i rikutud. Kohus jõudis siiski seisukohale, et hoolimata Taiwanisse viimisest ja seal töötlemisest loetakse tiikpuit (endiselt) Myanmarist ekspordituks Myanmari embargomääruse artikli 2 lõike 2 punkti a alapunkti ii tähenduses, mistõttu on tegemist Myanmari embargomääruse artikli 2 lõike 2 punkti a alapunkti ii rikkumisega.

10 [...]

11 [...]

12 [...]

[...] [asjaomaste karistusõigusnormide kohaldatavus *ratione temporis*; eelotsuse küsimuste seisukohast ebaoluline]

- 13 3. Kassatsioonkaebusega vaidlustab süüdistatav oma süüdimõistmise ja kriminaalmenetluse kaasatud kolmas isik konfiskeerimisotsused. Kassaatorid väidavad, et rikutud on materiaalõigusnorme. Faktilisest aspektist ei sea nad esimese astme kohtu tuvastatud asjaolusid kahtluse alla, kuid asuvad õiguslikust

aspektist seisukohale, et Taiwanis eespool kirjeldatud viisil töödeldud tiikpuidu import ei rikkunud Myanmaris embargomääruse artikli 2 lõiget 2.

- 14 Esiteks ei olnud tegemist pelgalt puidu toomisega Myanmarist Taiwani kaudu Saksamaale, vaid kõigil juhtudel töödeldi puitu kolmandas riigis päritolu andval viisil, mille alusel väljastasid Taiwani asutused puidule ka sertifikaadid, milles oli päritoluriigiks märgitud Taiwan. Seega ei toodud Saksamaale Myanmarist pärinevat puitu, vaid Taiwani puittooteid, mistõttu Myanmaris embargomääruse artikli 2 lõike 2 punkti a alapunkti i rikkumist ei esinenud.
- 15 Teiseks ei ole Euroopa Liidu territooriumile imporditud tiikpuit erinevalt Landgericht Hamburgi (Hamburgi esimese astme kohus) seisukohast Myanmaris embargomääruse artikli 2 lõike 2 punkti a alapunkti ii tähenduses Myanmarist eksporditud. Nimelt toimus eksport kõikidel juhtudel Taiwanist. Myanmaris embargomääruse artikli 2 lõike 2 punkti a alapunkt ii hõlmas vaid olukorda, kus asjaomased kaubad toodi Euroopa Ühenduste territooriumile vahetult Myanmarist.
- 16 Kassaatorid väidavad, et esimese astme kohtu normikäsitus, mille kohaselt on Myanmaris embargomääruse artikli 2 lõike 2 punkti a alapunkti ii kohaselt keelatud ka selliste kaupade import ühendusse, mis pärast Myanmarist ekspordimist viidi esmalt ühte või mitmesse kolmandasse riiki, tooks kaasa olukorra, kus Myanmaris embargomääruse artikli 2 lõike 2 punkti a alapunktil i puuduks Myanmaris embargomääruse artikli 2 lõike 2 punkti a alapunkti ii kõrval kohaldamisala. Nimelt peab kaup olema selleks, et seda saaks käsitada Myanmarist pärinevana, olema täielikult saadud või toodetud selles riigis (nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2913/92 (edaspidi „tolliseadustik“) artikkel 23) või peab selles riigis olema toimunud selle kauba oluline majanduslikult põhjendatud töötlemine või toiming (tolliseadustiku artikkel 24). Selleks peab see kaup aga olema olnud Myanmaris ja seejärel – nagu leiab esimese astme kohus – käsitataks seda kaupa alati Myanmarist eksporditud kaubana, olgugi et seda töödeldi kolmandas riigis viisil, mis andis kaubale kolmanda riigi päritolu. Kui esimese astme kohtu õiguskäsitus oleks õige, lahustuks Myanmaris embargomääruse artikli 2 lõike 2 punkti a alapunkt i täielikult Myanmaris embargomääruse artikli 2 lõike 2 punkti a alapunktis ii.
- 17 Tõlgendus, mille on Myanmaris embargomääruse artikli 2 lõike 2 punktile a andnud esimese astme kohus, on lisaks vastuolus kõnealuse sätte mõtte ja eesmärgiga, mis samasisulisena sisaldub ka paljudes teistes Euroopa Liidu embargomäärustes. Kõnealuse levinud korra kohaselt kehtib impordikeeld sanktsioonide all olevast riigist pärinevatele kaupadele, kuid mitte toodetele, mis on valmistatud kolmandas riigis, kasutades sanktsioonide all olevast riigist pärit toorainet või alusmaterjali. Seda seetõttu, et kauplemist kolmandatest riikidest pärinevate toodetega ei tohi piirata. Niipea kui sanktsioonide all olevast riigist eksporditud materjali (tooraine või alusmaterjal) on kolmandas riigis töödeldud viisil, mis võimaldab seda õiguslikult klassifitseerida sellest riigist pärinevaks tooteks, muutub see materjal uueks kaubaks; uue toote suhtes ei ole sanktsioonid kohaldatavad. Myanmaris embargomääruse artikli 2 lõike 2 punkti a alapunktis i

(ja samasisulisena teistes embargomäärustes) sisalduva korruga taotleti kõnealust eristamist. Sanktsioonide all olevast riigist eksporditud kaupade impordikeeld (Myanmari embargomääruse artikli 2 lõike 2 punkti a alapunkt ii) üksnes täiendab viidatud sätet, nähes ette, et (sealse) päritolu kontrollimisest loobutakse kaupade puhul, mis tuuakse sanktsiooniga hõlmatud riigist Euroopa Ühendustesse otse, sest sellega ei ole seotud ükski ühenduste kaubanduspartneriks olev riik, kelle tooted, mis on imporditud ühenduse territooriumile, peaksid olema sanktsioonidest vabastatud.

- 18 4. Bundesgerichtshofile (Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim üldkohus) esitatud taotluses nõustus Generalbundesanwalt (peaprokurör) Landgericht Hamburgi (Hamburgi esimese astme kohus) eespool kirjeldatud õiguskäsitusega osas, mis puudutab Myanmari embargomääruse asjakohaste sätete tõlgendamist. Ta selgitas, et Myanmarist eksporditud tiikpuidu töötlemine tõi kaasa pelgalt päritolu muutumise; ent tiikpuit ei muutunud teiseks kaubaks. Myanmari embargomääruse artikli 2 lõike 2 punktis a sätestatud kaks keelukoosseisu on mõlemad iseseisva tähendusega, kuna Myanmari embargomääruse artikli 2 lõike 2 punkti a alapunkt i on seotud päritolu ametliku kindlaksmääramisega tolliseadustiku alusel, samal ajal kui artikli 2 lõike 2 punkti a alapunkt ii on seotud tegeliku ekspordiga Myanmarist. Üksikute keelukoosseisude võimalik kattumine tuleneb määruse andja soovist kehtestada ulatuslik keeld.

II.

- 19 Kassatsioonkaebuste lahendamine sõltub vaidlusalustele eelotsuse küsimustele antavatest vastustest, mis tähendab, et asja viimase astme kohtuna menetlev eelotsusetaotluse esitanud kohus on ELTL artikli 267 kolmanda lõigu alusel kohustatud esitama Euroopa Kohtule eelotsuse küsimused.
- 20 Vastavalt esimese astme kohtu faktilistele järeldustele, mis on kassatsioonikohtuks olevale Bundesgerichtshofile (Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim üldkohus) põhimõtteliselt siduvad, lõigati Myanmaris langetatud tiikpuit Taiwanis prussideks, mis tähendab, et seda töödeldi. Sellises olukorras oleks tiikpuidu import AWG 2009 § 34 lõike 4 punkti 2 või AWG § 18 lõike 1 punkti 1 alapunkti a kohaselt koostoimes Myanmari embargomääruse artikli 2 lõike 2 punktiga a kriminaalkorras karistatav vaid siis, kui
- töötlemine Taiwanis ei olnud tiikpuidu päritolu muutumiseks piisav ja seega oli tiikpuit jätkuvalt pärinev Myanmarist (Myanmari embargomääruse artikli 2 lõike 2 punkti a alapunkt i)
 - või – juhul kui Taiwanis toimunud prussideks lõikamine tõi kaasa päritolu muutumise – kui import Euroopa Liidu territooriumile oli keelatud, kuna esmalt oli puit (alusmaterjalina) Myanmarist eksporditud (Myanmari embargomääruse artikli 2 lõike 2 punkti a alapunkti ii rikkumine).

- 21 See, kas süüdistatav on kriminaalkorras vastutav ja kas kriminaalmenetlusse kaasatud kolmandalt isikult on järelikult võimalik konfiskeerida arestitud puit ja summa, mille väärtus vastab saadud, kuid arestimata tiikpuidule, sõltub seega sellest, kuidas tuleb tõlgendada Myanmaris embargomääruse artikli 2 lõike 2 punkti a alapunkte i ja ii.
- 22 Eelotsusemenetlus on vajalik, kuna Euroopa Kohus ei ole eelotsuse küsimustes tõstatatud õigusküsimusi veel lahendanud (*acte éclairé*) ja väliskaubanduses kasutatavaid mõisteid „päritolu“ ja „eksport“ reguleeriva liidu õiguse kohaldamine ei ole sedavõrd ilmselge, et ei jääks ruumi põhjendatud kahtlusteks (*acte clair*). Viimati nimetatut näitavad ka menetlusosaliste erinevad õiguslikud seisukohad senises menetluses.
- 23 Täpsemalt:
- 24 1. Myanmaris embargomääruse artikli 2 lõike 2 punkt a keelas määruse I lisas viidatud ümarpalkide, puidu ja puittoodete impordi, kui need
- „i) pärinevad Birmast/Myanmarist või
 - ii) on eksporditud Birmast/Myanmarist“.
- 25 Myanmaris embargomääruse artikli 2 lõike 3 kohaselt määrati kaupade päritolu „kooskõlas määruse (EMÜ) nr 2913/92 asjaomaste sätetega“, seega kooskõlas tolliseadustiku sätetega. Tolliseadustiku artiklis 23 on sätestatud:
- „1. Täielikult ühes riigis saadud või toodetud kaupa käsitatakse sellest riigist pärinevana.
 - 2. Täielikult ühes riigis saadud või toodetud kauba all mõeldakse:
 - [...]
 - b) seal koristatud taimekasvatussaadusi;“.
- 26 Tolliseadustiku artikkel 24 sätestab:
- „Kaupa, mille tootmine on toimunud rohkem kui ühes riigis, loetakse pärinevaks riigist, kus toimus selle viimane oluline majanduslikult põhjendatud töötlemine või toiming selleks seadmeetatud ettevõttes, mille tulemusena valmis uus toode või mis oli tähtis valmistamisetapp.“
- 27 2. Kuna esimese astme kohtu järelduste kohaselt töödeldi Myanmaris langetatud ja lõpuks Saksamaa Liitvabariiki imporditud tiikpuitu Taiwanis (osaliselt) kooritud ümarpuiduks, prussideks või saematerjaliks, osalesid selle tootmisel kaks riiki.

- 28 a) Myanmaris langetatud ja seega seal tolliseadustiku artikli 23 lõike 1 ja lõike 2 punkti b tähenduses saadud tiikpuit, mis oli seega vähemasti alguses Myanmarist pärinev kaup, saab olla muutunud Taiwanist pärinevaks kaubaks siiski vaid juhul, kui asuda seisukohale, et ümarpuidu laasimine ja järkamine, laasitud ja kooritud palkide lõikamine prussideks või lattideks ning laudadeks (saematerjal) on viimane oluline majanduslikult põhjendatud töötlemine või toiming selleks seadmestatud ettevõttes, mille tulemusena valmis uus toode või mis oli tähtis valmistamisetapp.
- 29 Nagu märgitud, on sellest käesolevas menetluses lähtunud nii esimese astme kohus kui ka ülejäänud menetlusosalised.
- 30 b) Näib siiski kaheldavana, kas Myanmaris langetatud tiikpuidu töötlemine Taiwanis oli sedavõrd oluline, et tiikpuit muutus tolliseadustiku artikli 24 alusel Taiwani päritolu kaubaks. Eelotsusetaotluse esitanud kohus kaldub vastama sellele küsimusele eitavalt kõikide käesolevas asjas kõne all olevate puidutööstustoimingute puhul.
- 31 Nimelt on Euroopa Kohus juba otsustanud, et toimingud, mis puudutavad toote vormi selle kasutamise aspektist, kuid ei too kaasa toote omaduste märkimisväärset kvalitatiivset muutust, ei saa määrata toote päritolu (vt Euroopa Kohtu 26. jaanuari 1977. aasta otsus C-49/76, EU:C:1977:9, punkt 6; 23. veebruari 1984. aasta otsus C-93/83, EU:C:1984:78, punkt 13). Seda arvestades ei käsitatud toorkaseiini jahvatamist erinevatele jahvatusastmetele päritolu andvana, kuna sellega muudeti üksnes toote konsistentsi ja vormi toote edasise kasutamise aspektist (Euroopa Kohtu 26. jaanuari 1977. aasta otsus C-49/76, EU:C:1977:9, EU:C:1977:9, punkt 7). Ka veiseliha puhul jalgade, kõõluste ja rasva eemaldamist, liha tükeldamist ja vaakumpakendamist ei peetud päritolu andvaks töötluseks, kuna selle peamine tulemus on see, et rümba eri osad on jaotatud nende kvaliteedi ja nende etteantud omaduste järgi ning nende vormi on müügi eesmärgil muudetud (Euroopa Kohtu 23. veebruari 1984. aasta otsus C-93/83, EU:C:1984:78, punktid 10 ja 14).
- 32 Sellegipoolest ei ole liidu õiguse kohaldamine käesolevas asjas sedavõrd ilmselge, et selle suhtes ei oleks mõistlikke kahtlusi *acte clair* tähenduses. Nimelt toob töötlemata tiikpuidu lõikamine saematerjaliks kaasa muudatuse tariifses klassifitseerimises (töötlemata puit: harmoneeritud süsteemi rubriik 4403; saematerjal paksusega üle 6 mm: harmoneeritud süsteemi rubriik 4407), kuid vormi muutvad toimingud ei too selliseid muudatusi kaasa ei veiseliha (harmoneeritud süsteemi rubriik 0201 [värsked või jahutatud] või harmoneeritud süsteemi rubriik 0202 [külmutatud]) ega kaseiini puhul (harmoneeritud süsteemi rubriik 3501).
- 33 Selline tariifse klassifikatsiooni muudatus neljakohalise harmoneeritud süsteemi rubriigi tasandil võib viidata kauba olulisele töötlemisele, sest harmoneeritud süsteem on üles ehitatud astmeliselt, alustades looduslikest toodetest ja toorainetest ja liikudes üha kõrgema töötlemisastmega kaupadeni, mistõttu eeldab

- rubriigi muutumine üldjuhul päritolu andmiseks piisavat töö- ja rahalist panust [...].
- 34 Isegi kui komisjoni 28. juuli 2015. aasta delegeeritud määruse (EL) 2015/2446, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 952/2013 seoses liidu tolliseadustiku teatavaid sätteid täpsustavate üksikasjalike eeskirjadega, lisa 22-03 ja juba komisjoni 2. juuli 1993. aasta määruse (EMÜ) nr 2454/93, millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik, 15. lisa määravad kindlaks pelgalt sooduspäritolu reeglid, võib olla oluline, et puidu puhul on päritolu andva toiminguna põhimõtteliselt märgitud „valmistamine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, või valmistamine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 70% toote tehasehinnast“, kusjuures harmoneeritud süsteemi rubriiki 4407 kuuluva puidu puhul on päritolu andva toiminguna erandina märgitud „hõõveldamine, lihvimine või sõrmjätkamine“ või „hõõveldamine, lihvimine või pikijätkamine“.
- 35 Seega sõltub Bundesgerichtshofi (Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim üldkohus) otsus menetletavate kassatsioonkaebuste kohta vastusest esimesele eelotsuse küsimusele.
- 36 3. Kui menetluse esemeks olev tiikpuit, vähemasti aga see tiikpuit, mille tariifne klassifikatsioon Taiwanis toimunud lõikamise tulemusel muutus, peaks olema muutunud Taiwanis päritolu kaubaks, millest tulenevalt ei rikkunud selle import ühendusse Myanmaris embargomääruse artikli 2 lõike 2 punkti a alapunkti i, sõltuks kassatsioonkaebuse lahendamise sellest, kas kolmandast riigist pärineva kauba import rikkus Myanmaris embargomääruse artikli 2 lõike 2 punkti a alapunkti ii, kuna tooraine või alusmaterjal, millest kaup kolmandas riigis valmistati, oli (kolmandasse riiki) eksporditud Myanmarist (teine eelotsuse küsimus).
- 37 Kui – nagu leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus – Myanmaris embargomääruse artikli 2 lõike 2 punkti a alapunktis ii sisalduvat mõistet „eksporditud Birmast/Myanmarist“ tuleks erinevalt Landgericht Hamburgi (Hamburgi esimese astme kohus) ja Generalbundesanwalti (peaprokurör) seisukohast tõlgendada nii, et hõlmatud on vaid Euroopa Liitu otse Myanmarist imporditud kaubad, millest tulenevalt jäävad sätte kohaldamisalast välja kaubad, mis on viidud esmalt kolmandasse riiki (käesolevas asjas Taiwan) ja sealt edasi Euroopa Liitu, ja seda olenemata sellest, kas neid on kolmandas riigis neile päritolu andval viisil töödeldud, siis ei ole süüdistatav Myanmaris embargomääruse artikli 2 lõike 2 punkti a alapunkti ii rikkunud. Kui tiikpuidu töötlemine Taiwanis toimus kaubale päritolu andval viisil ja seega ei olnud tegemist Myanmaris embargomääruse artikli 2 lõike 2 punkti a alapunkti i rikkumisega, ei oleks süüdistatava tegu kriminaalkorras karistatav.
- 38 Kui Myanmaris embargomääruse artikli 2 lõike 2 punkti a alapunkti ii tuleb seevastu tõlgendada nii – nagu seda teevad Landgericht Hamburg (Hamburgi

esimese astme kohus) ja Generalbundesanwalt (peaprokurör) –, et Myanmarist ekspordiga oli tegemist ka siis, kui Euroopa Liidu territooriumile imporditud kaup või selle alusmaterjal pärines algselt Myanmarist ja kaup kas imporditi kolmanda riigi kaudu või siis toimetati Myanmarist pärinev alusmaterjal kolmandasse riiki, kus seda päritolu andval viisil töödeldi, misjärel imporditi uus toode liitu, oleks süüdistatava tegu olenemata Myanmaris embargomääruse artikli 2 lõike 2 punkti a alapunkti i sisust kriminaalkorras karistatav.

- 39 Seepärast on eelotsusetaotluse esitanud kohtu jaoks käesolevas kassatsioonimenetluses määrav teine eelotsuse küsimus. Ka selles osas ei saa jätta Euroopa Kohtule eelotsusetaotlust esitamata, kuna Myanmaris embargomääruse artikli 2 lõike 2 punkti a alapunkti ii õige tõlgendus ei ole *acte clair* tähenduses sedavõrd ilmselge, et ei jääks ruumi kahtlustele. See nähtub juba Landgericht Hamburgi (Hamburgi esimese astme kohus) ja Generalbundesanwalti (peaprokurör) eespool kirjeldatud õiguslikust arusaamast. Sellele tuleb siiski vastu väita, et esiteks oleks selle kohaselt – millele on õigesti viidatud süüdistatava kassatsioonkaebuse põhjendustes – puudunud Myanmaris embargomääruse artikli 2 lõike 2 punkti a alapunktil i iseseisev kohaldamisala ja teiseks oleksid kolmandatest riikidest pärit tooted, mis on valmistatud Myanmarist pärit toorainetest ja alusmaterjalidest, olnud hõlmatud impordikeeluga, mis oleks embargokorra eesmärgiga ilmselt vastuolus.
- 40 4. Käesoleva eelotsusetaotluse aluseks olnud impordi puhul olid Taiwani asutused väljastanud päritolusertifikaadid, mille kohaselt omandas Myanmarist pärinev lõigatud tiikpuit Taiwanis töötlemise tagajärjel Taiwani päritolu. Seepärast esitab eelotsusetaotluse esitanud kohtus Euroopa Kohtule ka kolmanda eelotsuse küsimuse, kas päritolusertifikaadid on Myanmaris embargomääruse artikli 2 lõikega 2 kehtestatud impordikeelu rikkumise hindamisel siduvad, olgugi et talle on teada, et selle kohta on olemas Euroopa Kohtu praktika, mille kohaselt ei esine üldist õiguslikku kohustust tunnustada kolmandate riikide päritolusertifikaate (vt Euroopa Kohtu 25. juuli 2018. aasta otsus C-574/17 P, EU:C:2018:598, punkt 48 jj; 25. veebruari 2010. aasta otsus C-386/08, EU:C:2010:91, punkt 73).

[...]